

Vuorokausivirtsan keräys virtsatiekivipotilailla

KIVIMETABOLIA2-tutkimuspaketti

Sinulla on todettu virtsateiden kivitauti, jonka syytä selvittää tutkimalla kahden vuorokauden aikana erittynyttä virtsaa. Vuorokausivirtsan keräyksen tarkoituksena on selvittää virtsatiekivien muodostusta aiheuttavien (ja virtsatiekivien muodostumiselta suojaavien) ainesosien erittymistä virtsaan.

Tulosten perusteella pystymme ohjaamaan sinua siinä, miten voit ennaltaehkäistä uusien virtsakivien muodostumista ruokavaliohoidolla. Lisäksi tulosten perusteella arvioidaan, tulisiko virtsakivien muodostuksen ehkäisyyn aloittaa lääkehoito.

Valmistautuminen tutkimukseen

1. Noudata keräyksen aikana tavanomaista ruokavaliotasi.
2. Ota käytössäsi olevat lääkkeet sekä luontaistuotteet tavanomaisen tapasi mukaisesti.
3. Tee virtsankeräys päivänä, jona elämärytmi on mahdollisimman tavanomainen.
4. Keräystä ei voi tehdä kuukautisvuodon tai virtsatieinfektion aikana. Aloita keräys vasta, kun näkyvän vuodon loppumisesta on kulunut kaksi vuorokautta.
5. Mikäli sinulla on äkillinen virtsatieinfektio, kerää näyte vasta tulehduksen parannuttua.

Tarvittavat välineet

1. Virtsan keräämistä varten tarvitset kaksi näyteastiaa, jotka voit noutaa laboratorion.
 - **Toisen kannun pohjalle on valmiiksi lisätty säilöntäainetta** (natriumhydroksidi), jota et saa kaataa pois. Säilöntäaine on **syövyttävää**, joten käsittele astiaa varoen ja säilytä keräysastia lasten ulottumattomissa. Vahingon sattuessa menettele seuraavasti:
 - **Mikäli säilöntäainetta joutuu iholle:** Riisu saastunut vaatetus ja huuhto ihoa runsaalla vedellä vähintään 30–60 min. Ota tarvittaessa yhteys päivystykseen.
 - **Mikäli säilöntäainetta joutuu silmiin:** Huuhtelee silmiä välittömästi runsaalla vedellä vähintään 30 minuutin ajan ja ota yhteys päivystykseen.
 - **Mikäli säilöntäainetta joutuu suuhun:** Älä yritä oksentaa. Ota yhteys myrkytystietokeskukseen.
 - Varo, ettei säilöntäainetta roisku myöskään vaatteille.
 - Toinen näyteastia on tyhjä.
2. Nimitarrat ja tarrat näytteenottotietojen kirjoittamiseksi.

Keräyksen toteutus

Vuorokausivirtsan keräys tapahtuu kotona. Virtsa kerätään kahteen erilliseen näyteastiaan kahtena erillisenä vuorokautena. Helpointa on kerätä näytteet kahtena peräkkäisenä vuorokautena, jotta voit toimittaa molemmat näyteastiat samalla kertaa laboratorioon.

Aloita virtsan keräys aamulla ja jatka sitä alla olevan ohjeen mukaisesti. Kerää ensimmäisen vuorokauden ajan virtsa säilöntäaineelliseen astiaan ja seuraavan vuorokauden virtsa säilöntäaineettomaan (tyhjään) astiaan. Säilöntäaineellinen keräysastia säilytetään huoneenlämmössä ja säilöntäaineeton jääkaapissa. Näyte ei saa jäätyä. On tärkeää sulkea näytteenottokansi huolellisesti aina, kun olet lisännyt virtsaa astiaan.

Näytteenotto

1. Aloita vuorokausivirtsan keräys valitsemanasi ajankohtana (esimerkiksi klo 08.10).
Virtsaa valitsemanasi ajankohtana rakko tyhjäksi WC-pyttyyn, **ei keräysastiaan**.
2. Merkitse **päivämäärä ja aloituskellonaika** keräysastiassa olevaan tarraan.
3. Kerää tästä ajankohdasta alkaen 24 tunnin ajalta kaikki virtsa keräysastiaan.
4. Lopeta keräys tasan 24 tunnin kuluttua keräyksen alusta siten, **että tyhjennät rakon täsmälleen keräyksen päättymishetkellä** (esimerkiksi klo 08.10) **keräysastiaan**.
5. Merkitse keräyksen **päättymispäivämäärä ja kellonaika** astiassa olevaan tarraan.
6. Sulje astia huolellisesti.
7. **Kirjoita nimi ja henkilötunnus mukana tulleeseen nimitarraan.**
8. Mikäli aloitat suoraan toisen vuorokauden keräyksen, **kirjaa toisen vuorokausivirtsan keräyksen aloitusajankohdaksi se hetki, jolloin ensimmäinen vuorokausikeräys päättyi** (esimerkiksi klo 08.10).
9. Kerää toisen vuorokauden virtsa edellä kuvattujen ohjeiden mukaisesti (kohdat 2-7) tyhjään keräysastiaan.

Palauta keräysastiat laboratorioon mahdollisimman pian. Voit palauttaa molemmat astiat samalla kertaa, jos olet kerännyt virtsaa kahtena peräkkäisenä päivänä.

Voit ottaa vuorokausivirtsan keräykseen liittyvissä ongelmassa yhteyttä tutkimusta pyytäneeseen osastoon tai poliklinikkaan.

Vastausta voit tiedustella hoitavasta yksiköstä.

Katselmoitu 24.7.2023 PL/PN